

Vleermuizen

weetjes

- *In China* wordt de vleermuis beschouwd als *geluksbrenger*
- De vleermuis is de enige echt *vliegend zoogdier* (vliegende eekhoorns zweven met een lange sprong maar vliegen niet echt.
- De lengte van ons lichaam is gelijk aan de afstand van vingertop tot vingertop met armen in spreidstand.
- In het buitenland gebeurt de bestuiving van bepaalde soorten fruit door vleermuizen.
- Deze fruitsoorten zijn bv. mango, bananen, perziken en dadels. Let wel ,, zij worden niet uitsluitend bestoven door vleermuizen, maar ook op andere manieren (bijen , wind enz.)

Zien met je oren:

Een laag geluid draagt super ver (vb. drumgeluid bij fuif). Walvissen verspreiden geluid in lange *langzame, brede golven* en kunnen zo over enorme afstanden (100 km) met soortgenoten communiceren. Vleermuizen storten **korte snel op elkaar volgende golven** uit. Mensen kunnen het *communicatiegeluid* van vleermuizen horen . *Echolocatie of sonar* horen mensen niet. Om hoge geluiden uit te stoten gebruik je *heel veel energie*. Om voldoende draagkracht te ontwikkelen zouden vleermuizen zo hard moeten roepen dat het pijn zou doen aan hun eigen oren, vandaar dat ze vaak de *oren sluiten* tijdens de roep.

Elke soort jaagt op specifieke soorten insecten. Bv. kevers, nachtvlinders enz.
(Zie cursus : soorten vangtechnieken)

Vluchtscheppen: hiervoor gebruikt de vleermuis zijn staart om het insect op te vangen en grijpt het daarna met de mond

Laatvliegers vangen vooral kevers en mestkevers

Dwergvleermuizen eten voornamelijk muggen enz.

Post jagen: de vleermuis zit of hangt en wacht tot hij het geluid hoort van een vliegend insect, hij vangt het en keert daarna terug naar zijn wachtplekje om de prooi op te eten.

De grootoor hoort de insecten bv. nachtvlinders .

Soms hoort hij een nachtvlinder vliegen maar gaat die zitten. De vleermuis blijft dan in de buurt en wacht tot de nachtvlinder zich beweegt .

Alle vleermuizen hebben (op zicht) twee paar oren. In feite heeft hij twee oren en 2 lobben .

De oren zijn als het ware een soort parabool. Het kleinste element in deze parabool noemt men de **tragus**. (**Tragus** is de wetenschappelijke benaming voor het stukje kraakbeen aan de voorzijde van het oor, voor de gehoorgang.)

De Franjestaart pakt altijd de spin langs de juiste kant van het web.

Vleermuizenjaar

Maart-april : de vrouwtjes worden zwanger wakker.

Vleermuizen die op zolder huizen hebben een uitgesproken voorkeur voor **zwarte leien daken** omdat die het meest warmte opslorpen en bewaren.

Vleermuizen houden van warmte en houden zich dan ook vaak op in de nok van het dak of aan de zuidkant.

Vrouwtjes stichten een **kraamkolonie**.

De mannetjes leven in afzondering (samen of alleen) – eten veel – winnen aan krachten om nieuwe paring voor te bereiden.

Vrouwtjes met jongen vliegen eerst uit om voedsel te zoeken terwijl de vrouwtjes die geen kleintje hebben blijven babysitten. Zij gaan pas op jacht als de moeders terug zijn.

Meestal keren de moeders tussentijds terug om te zien of alles in orde is en vertrekken dus meermaals per nacht op jacht?

Jonge vleermuisjes zijn zeer kwetsbaar . De helft van de jongen sterft meestal voor ze zichzelf kunnen voortplanten.

Paar- en trektijd

Topfite mannetjes leven naar piektijd toe

De vrouwen kiezen een partner

Na het paren slaat ze het zaad op in een soort inwendig zakje en bevrucht zelf haar eitjes in het voorjaar.

Tijdens de winter gebeurt het wel eens dat de meest fitte mannetjes ontwaken uit hun winterslaap en paren met de onwetende slapende vrouwtjes. (mannetjes en vrouwtjes doen samen hun winterslaap)

Tijdens de winterslaap wordt de lichaamstemperatuur gelijk aan de omgevingstemperatuur.

(vergelijkbaar met een waakvlammetje)

Bij verstoring duurt het nog bijna een uur voor de vleermuizen volledig wakker zijn.

De rosse vleermuizen overnachten in een holle boom. Dat doen ze met heel veel te samen. Daardoor houden ze zichzelf warm. Ook al vriest het buiten toch blijft de luchttemperatuur meestal boven 0° .

Indien de t° toch even onder 0 daalt id dat niet dodelijk voor de vleermuizen.

Andere **winterslaapverblijven** : grotten, ijskelders,bunkers, forten, mergelgroeven .

Vleermuizen komen slechts (hangend) met de poten in aanraking met steen enz. De rest van het lichaam profiteert van de luchtcirculatie wat schimmels en dergelijke tegengaat.

De meeste ijskelders vindt men ten westen van Brussel (rijkere bewoners, kasteeltjes enz.)

In de kempen vindt men de meeste bunkers.

In het oosten verbleven de armere boeren en vindt men de mergelgroeven .

Draagtijd : 4 à 5 weken. Dan worden de jongen geboren. Na enkele weken kunnen ze reeds mee op jacht. Na ongeveer een jaar zijn ze geslachtsrijp.

Vleermuizen in huis geeft weinig last en vuil. De uitwerpselen (schilden kevers, vleugels vlinders enz.) bestaan uit hardere deeltjes die vlug poederig worden.

Meestal urineren vleermuizen bij het uitvliegen, dat kan vlekken geven op dorpels of boomschors.

Soorten

De **dwergvleermuis** kan in een luciferdoosje.

Het is de meest algemene soort. Zijn vlucht lijkt op die van een hyperkinetisch diertje.

Hij is hoorbaar (bat-detector) op 45 Hm . Dat geldt ook voor de laatvlieger, rosse vleermuizen de watervleermuis.

(Om de soort te bepalen met knop draaien naar hogere frequentie tijdens de opvang van geluid)

De **grootoor** heeft een rustige vlucht . Hij wordt slechts hoorbaar als hij op ongeveer 5 m afstand is.

(geluid: prrrrrrrt) Als je hem hoort kan je hem ook meestal zien want hij is dan zeer dichtbij.)

Het geluid van de dwergvleermuis is een nat geluid.

Dat van de **watervleermuis** lijkt op een droge, snelle ratel en knettert.

Hij vliegt in cirkels, 8 vorm

De **grote soorten** zijn de **laatvlieger en rosse vleermuis**.

Laatvlieger : 35 à 38 cm spanwijdte

Geluid: tapdanser, geluid van vallende knikkers

Rosse vleermuis:

40 cm spanwijdte

Discogeluid